

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 242/2024
19.06.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парничном поступку тужиоца Града Ниша, кога заступа Правобранилаштво Града Ниша, против тужених „Franshizing СО“ ДОО Ниш и „GO Traveling“ ДОО Ниш, ради утврђења ништавости уговора о финансијском лизингу, решавајући сукоб надлежности између Привредног суда у Нишу и Вишег суда у Нишу, у седници одржаној 19.06.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом парничном поступку **НАДЛЕЖАН** је Виши суд у Нишу.

Образложење

Тужилац је Вишем суду у Нишу поднео тужбу ради утврђења ништавости уговора о финансијском лизингу који су тужени закључили 31.12.2021. године чији предмет је лизинг посла коришћења пословног простора у поткровљу ТПЦ „Калча“ у Нишу.

Виши суд у Нишу се решењем П 41/24 од 26.03.2024. године огласио стварно ненадлежним за поступање у овом парничном поступку и списе уступио Привредном суду у Нишу као надлежном суду сматрајући да је тај суд стварно надлежан јер се ради о спору између правног лица и привредних субјеката у обављању делатности привредних субјеката због чега је према одредбама члана 25. став 1. тачке 1. и 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 116/08 ... 88/18) за одлучивање надлежан Привредни суд у Нишу.

Привредни суд у Нишу није прихватио своју надлежност већ је предмет уз допис П2 43/24 од 16.05.2024. године доставио Врховном суду ради решавања насталог сукоба надлежности сматрајући да се не ради о спору између правног лица и привредних субјеката поводом обављања делатности привредних субјеката већ је предмет спора утврђење ништавости уговора о финансијском лизингу који су закључили тужени што евидентно не представља спор настао у обављању привредне делатности привредног субјекта и због чега нису испуњени услови из члана 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23) и да је стога за поступање надлежан Виши суд у Нишу који му је предмет уступио.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности на основу члана 22. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), а у вези чланова 32. став 2, 92. и 93. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23), Врховни суд је утврдио да је за поступање у овом парничном поступку надлежан Виши суд у Нишу.

Према члану 25. став 1. тачка 7. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23) виши суд у првом степену суди у грађанскоправном спору, између осталог, ако вредност предмета спора омогућује изјављивање ревизије.

Према члану 27. став 1. тачка 1. истог закона привредни суд у првом степену суди у спору између домаћег и страног привредног друштва, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у спору који настане између привредног субјекта и другог правног лица у обављању делатности привредног субјекта као и ако је у наведеном спору једна од странака физичко лице а ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Из ове законске одредбе произилази да је за спорове између привредних субјеката увек стварно надлежан привредни суд без обзира на предмет спора, док је у споровима у којима је једна странка привредни субјект, а друга страна друго правно лице привредни суд стварно надлежан само ако је реч о спору насталом у обављању делатности привредног субјекта.

Чланом 2. Закона о финансијском лизингу („Службени гласник РС“, бр. 55/23 ... 99/2011) у ставу 1. прописано је да посао финансијског лизинга је посао финансијског посредовања коју обавља давалац лизинга и која подразумева да давалац лизинга, задржавајући право својине на предмету лизинга на примаоца лизинга преноси на одређени временски период овлашћење држања и коришћења предмета лизинга са свим ризицима и свим користима повезаним са правом својине, а примаоц му за то плаћа лизинг накнаду уколико испуни најмање један од услова прописаних у овом ставу. Чланом 10. став 1. истог закона прописано је да је давалац лизинга друштво са ограниченом одговорношћу или акционарско друштво са седиштем у Републици Србији који има дозволу НБС за обављање послова финансијског лизинга у складу са овим законом, док је ставом 2. прописано да давалац лизинга обавља делатност финансијског лизинга као претежну делатност у смислу прописа којима се уређује класификација делатности, а чланом 11. да прималац лизинга у смислу овог закона правно или физичко лице на кога давалац лизинга преноси овлашћење држања и коришћења предмета лизинга на уговорено време и уз уговорену накнаду.

Имајући у виду цитиране законске одредбе као и да је предмет спора у овом парничном поступку утврђење ништавости уговора о лизингу који су закључили АА из ... као оснивач са 100% удела код туженог Franchising CO“ ДОО Ниш и „GO Traveling“ ДОО Ниш као корисник лизинга, из разлога прописаних чланом 103. Закона о облигационим односима пошто је уговор о лизингу закључило физичко лице као давалац лизинга супротно члану 2. Закона о финансијском лизингу као и обзиром на тврдњу тужиоца да је наведени уговор симуновани правни посао јер је његов циљ био умањење пореске обавезе на имовину, то предметни спор није из делатности тужених као привредних субјеката због чега за заснивање стварне надлежности привредног суда у смислу члана 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова није испуњен објективни критеријум а то је да је спор из делатности привредног субјекта.

С обзиром на то да нису испуњени услови прописани наведеном законском одредбом за заснивање надлежности привредног суда, то је за поступање у овом парничном поступку надлежан виши суд, у конкретном Виши суд у Нишу због чега је применом члана 22. став 2. ЗПП одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић